

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
1500 EA 'S-GRAVENHAGE

Directie Financieringen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Ons kenmerk

FIN/2008/1400 U

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

Datum 20 januari 2009

Betreft Kamervragen over het plan van Fortis om activa te verkopen

Geachte voorzitter,

Op 5 december 2008 ontvingen de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en ik vragen van het lid Van Leeuwen (SP) over het plan van Fortis om activa te verkopen. Bijgaand stuur ik u, mede namens de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, mijn antwoorden op deze vragen.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

Wouter Bos

1. Bent u op de hoogte van het bericht dat Fortis bezig is c.q. van plan is activa te verkopen?¹ Kunt u bevestigen dat het hier ook om het grondeigendom van Fortis Vastgoed gaat?

Directie Financieringen

Ons kenmerk
FIN/2008/1400 U

U doelt hier op ASR Nederland, het voormalige Fortis Verzekeringen Nederland. Dit bedrijf is één van de onderdelen van Fortis holding, dat op 3 oktober 2008 door de Nederlandse Staat is gekocht.

Ik heb van het bestuur van ASR Nederland begrepen dat zij in gesprek zijn met overheden omtrent een mogelijke transactie betreffende gronden.

2. Is het u bekend dat Fortis vastgoed ongeveer 30.000 ha. grond in Nederland bezit? Kunt u de Kamer informeren hoeveel hectare hiervan gelegen is in gebieden die van belang zijn voor het realiseren van de ecologische hoofdstructuur (EHS), klimaatadaptatie, infrastructuur en woningbouw?

Grond vormt inderdaad één van de beleggingen van ASR Nederland. De informatie die mij heeft bereikt, vanuit geografische informatiesystemen, geeft aan dat ASR Nederland circa 25 duizend hectare grond in Nederland zou bezitten als belegging. Daarvan zou omstreeks 5% zich bevinden in gebieden die van belang zouden kunnen zijn voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), recreatie om de stad (RodS), ruimte voor de rivier (RvdR), klimaatadaptatie, infrastructuur en woningbouw.

3. Onderschrijft u dat dit een goed moment is om, uit een oogpunt van het algemeen belang, gronden met een voor de overheid strategische of potentieel strategische waarde te verwerven? Zo ja, bent u bereid om, in samenwerking met de andere overheden, u actief in te zetten om het grondeigendom van Fortis voor het realiseren van voor de overheden belangrijke ruimtelijke ontwikkelingen te verwerven?

Zoals u weet heeft de Dienst Landelijk Gebied (DLG) in het recente verleden al twee keer een omvangrijke grondtransactie gerealiseerd met ASR Nederland. Dit geldt ook voor de dienst Domeinen, die met enige regelmaat grondtransacties realiseert ten dienste van rijksdoelen.

Op dit moment vindt er, zoals ook in het verleden het geval was, met ASR Nederland overleg plaats over interessante grondtransacties die bruikbaar kunnen zijn voor het realiseren van rijksdoelen in het kader van EHS en RodS. Dit overleg dateert nog van vóór de overname door de Staat.

Het is van algemeen belang om gronden te verwerven die voor de overheid strategische waarde hebben voor de uitvoering van haar beleid. Binnen het Rijk hebben de uitvoerende vastgoeddiensten, zoals ondermeer de Dienst Landelijk Gebied (DLG) / Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL), de Rijksgebouwendienst, Rijkswaterstaat en het Gemeenschappelijk Ontwikkelingsbedrijf van het Rijk (GOB), de taak om in het kader van de beleidsrealisatie de noodzakelijke grondaankopen te doen. Zij kunnen zich in dit kader ook beraden op strategische grondaankopen. De gezamenlijke vastgoeddiensten hebben onder verantwoordelijkheid van de Raad voor Vastgoed Rijksoverheid (RVR) daarbij de beschikking over een beperkt budget om anticiperende grondaankopen te kunnen

¹ Vastgoedwereld, 3 december 2008.

financieringen. De vastgoeddiensten blijven dan ook voortdurend alert op de kansen die zich op de grondmarkt voordoen.

Directie Financieringen

Mocht ASR Nederland besluiten tot het afstoten van grondposities, dan zullen de rijksdiensten zich beraden op de mogelijkheden die zich hiermee gaan voordoen voor de uitvoering van het rijksbeleid.

Ons kenmerk
FIN/2008/1400 U

Dit is een volstrekt normale gang van zaken. Mijn opstelling hierin zal niet veranderen nu ASR Nederland in handen is van de Staat. De rol van de Staat als aandeelhouder (in handen van het Ministerie van Financiën) en de rol van de Staat ter realisatie van de EHS, RodS of andere rijksdoelen (in handen van het ministerie van LNV i.c. andere ministeries en/of de provincies) zijn daarbij gescheiden. Een mogelijke verkoop van (een deel van) de grondbeleggingen door ASR Nederland is primair een aangelegenheid van het bestuur van de vennootschap en niet van de aandeelhouder. Ik zie het dan ook niet als mijn taak om een actieve rol in dergelijke onderhandelingen op mij te nemen.

4. Is er een mogelijkheid te scheppen dat overheden en aan de overheid gelieerde organisaties zoals Staatsbosbeheer en de Dienst Domeinen een preferente positie krijgen om de gronden van Fortis aan te kunnen kopen? Zo nee, welke andere mogelijkheden ziet u om te voorkomen dat deze gronden in handen van speculanten komen, er onnodige prijsopdrijving en afroming van waardevermeerdering plaatsvindt, en er oneigenlijke sturing op ruimtelijke ontwikkelingen wordt uitgeoefend?

Zoals ook in het antwoord van vraag 3 vermeld, bestaat er voor de Staat als aandeelhouder geen taak om een dergelijke preferente positie te bewerkstelligen. Voor de Staat is er geen nieuwe situatie ontstaan ten aanzien van de gronden nu de Staat grootaandeelhouder is geworden van ASR Nederland.